

TOETSINGSKADER EXPERTISEAANBOD PROFESSIONALS

Cultuur & School Utrecht bemiddelt het Utrechtse expertiseaanbod¹ voor professionals van Utrechtse scholen in het primair en voortgezet onderwijs. Door middel van dit toetsingskader beoordeelt Cultuur & School Utrecht de cultuuraanbieders die zij bemiddelt of voornemens is te bemiddelen op hun visie op deskundigheidsbevordering in cultuureducatie, de kennis en vaardigheden in hun eigen vakgebied, de kwaliteit, organisatie en de inhoud van de aangeboden scholing, en de kwaliteit in het omgaan met deelnemers en hun reflectief en ondernemend vermogen. Dit toetsingskader wordt gehanteerd bij kennismakings- en/of voortgangsgesprekken met cultuuraanbieders en tijdens het bezoek aan hun scholingsbijeenkomsten. Het vormt het kader voor de selectie van het aanbod dat door Cultuur & School Utrecht bemiddeld wordt.

Cultuur & School Utrecht stelt zichzelf tot doel de kwaliteit van het Utrechts expertiseaanbod te stimuleren. Cultuur & School Utrecht is verantwoordelijk voor de toetsing, de selectie en de samenstelling van het gehele aanbod. Cultuur & School Utrecht evalueert, monitort en borgt de kwaliteit van het cultuuraanbod dat zij bemiddelt. De cultuuraanbieder is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn/haar activiteiten en de blijvende optimalisatie ervan.

In dit toetsingskader staan achtereenvolgens de uitgangspunten van cultuureducatie (1) en de kwaliteitswijzer voor het expertiseaanbod (2) van Cultuur & School Utrecht beschreven.

1. Uitgangspunten cultuureducatie Cultuur & School Utrecht

Visie

Cultuur & School Utrecht heeft in haar meerjarig beleidsplan 2021- 2024 *Samen sterk in cultuuronderwijs*² haar visie op cultuureducatie als volgt omschreven:

“In de visie van Cultuur & School Utrecht heeft iedere Utrechtse leerling recht op rijk, passend en kwalitatief goed cultuuronderwijs. Cultuur prikkelt de verbeelding, schuurt, verwondert en verbindt. Elke leerling, ongeacht opleiding van ouders, afkomst of thuissituatie, moet kansen krijgen deze waarden van cultuur te ervaren en zijn of haar talenten ten volle te benutten.”

Cultuur & School Utrecht onderschrijft de ambities uit de gemeentelijke Cultuurnota's 2021-2024³ en 2025-2028⁴ en de Utrechtse onderwijsagenda 2023-2026⁵ en zet zich naar vermogen in om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het creatief vermogen en de talenten van alle Utrechtse leerlingen onder schooltijd, en stimuleert gelijke onderwijskansen voor hen.

In de visie van Cultuur & School Utrecht draagt duurzame deskundigheidsbevordering van professionals van Utrechtse scholen bij aan het realiseren van bovenstaande ambities.

Definitie

Kunst is een uiting van menselijk denken, doen en maken en is cultuurspecifiek en tijdgebonden. Kunst- en cultuuronderwijs kan verwonderen, stimuleert de zintuigen en activeert de verbeeldingskracht maar kan leerlingen ook leren vanuit het heden naar het verleden te kijken en over de toekomst na te denken. Daarbij kunnen verbindingen worden gemaakt met onder meer technologie, design, natuur en wetenschap.

¹ Dit betreft culturele activiteiten van in Utrecht gevestigde cultuuraanbieders m.u.v. impresariaten.

² Samen sterk in cultuuronderwijs. [Meerjarenbeleidsplan 2021-2024](#) C&SU.

³ Kunst kleurt de stad. [Cultuurnota 2021-2024](#) gemeente Utrecht.

⁴ Kleur bekennen. [Cultuurnota 2025-2028](#) gemeente Utrecht.

⁵ [Utrechtse onderwijsagenda 2023-2026](#) gemeente Utrecht.

Cultuur is alles wat mensen denken, doen, onderzoeken en maken, en de betekenis die mensen vanuit hun eigen cultuur of culturen daaraan geven. Kunst is hier een uiting van. Waar mensen leven is sprake van cultuur en dus ook van kunst. Door inzicht te krijgen in de eigen kunst- en cultuur(geschiedenis) en die van anderen, leren leerlingen zichzelf, de omgeving, de maatschappij en de wereld te ontdekken.⁶

2. Kwaliteitswijzer expertiseraanbod Cultuur & School Utrecht

De kwaliteit wordt bepaald door de mate waarin het expertiseraanbod aansluit op de (latente) behoefte om de deskundigheid van professionals in het primair en voortgezet onderwijs te bevorderen. Niet alle onderstaande punten uit de kwaliteitswijzer gelden op dezelfde wijze of in dezelfde mate. Per scholingsvorm (training, cursus, workshop, coaching on the job et cetera.) verschilt de vorm van de deskundigheidsbevordering. Deze kwaliteitswijzer⁷ geeft handvatten om de kwaliteit van het expertiseraanbod op onderstaande punten te toetsen.

Vakinhoudelijk en ondernemend vermogen

De cultuuraanbieder:

- is zakelijk, organisatorisch en communicatief bekwaam in de afstemming, ontwikkeling en uitvoering van de activiteit;
- achterhaalt in een gesprek met de opdrachtgever de werkelijke vraag en sluit hier adequaat op aan;
- erkent hierbij de bredere cultuuronderwijsvisie van de school;
- signaleert actuele ontwikkelingen in onderwijs en samenleving en verbindt deze aan bestaande of nieuwe activiteiten;
- heeft kennisgenomen van de *kwaliteitswijzer cultuuraanbod voor leerlingen* van Cultuur & School Utrecht.

Didactisch vermogen

De cultuuraanbieder:

- stemt voorafgaand aan de scholingsvorm leerinhoud, gedrag en instructie af op de belevingswereld, wensen en mogelijkheden (dagelijkse praktijk) van de deelnemers en kan hierin tijdens de scholingsvorm in differentiëren;
- formuleert realistische doelen zoals effect-, gedrags- en/of leerdoelen en bevordert de toepassing daarvan bij deelnemers;
- varieert in werkvormen, materialen en organisatie ten einde de doelen te realiseren;
- signaleert en benoemt de individuele talenten en leeruitdagingen van de deelnemers, begeleidt hen hierin en daagt hen uit deze verder te ontwikkelen en toe te passen in de praktijk.

Interpersoonlijk vermogen

De cultuuraanbieder:

- schept een leerklimaat waarin een balans is tussen veiligheid en uitdaging, waar geleerd wordt van fouten en waar successen worden gezien en gevierd;
- herkent weerstand en reageert hier adequaat op zodat weerstand afneemt en de intrinsieke motivatie om te leren wordt versterkt;
- maakt contact en gaat interactie aan met zowel de hele groep als individuele deelnemers en stimuleert onderlinge interactie tussen deelnemers;

⁶ Leergebied Kunst & Cultuur, curriculum.nu

⁷ Inspiratiebron: Competentieprofiel cultuurprofessional van Kunstloc Brabant, 2020.

- varieert de stijl van begeleiden al naargelang de situatie en biedt ruimte voor inbreng en verantwoordelijkheid van de deelnemers.

Professionele attitude

De cultuuraanbieder:

- werkt vanuit respect, gelijkwaardigheid, betrokkenheid en nieuwsgierigheid;
- oordeelt en bekritiseert niet;
- kan werken met zijn waarneming (terugleggen en vraag over stellen) en die inzetten ten behoeve van de opdracht;
- houdt de vakkennis op peil en werkt aan voortdurende verbetering van de scholingsvorm;
- reflecteert samen met de deelnemers en/of de opdrachtgever op de gerealiseerde en niet gerealiseerde doelen;
- stelt voortdurend gedrag en activiteiten bij als de situatie hierom vraagt;
- staat open voor feedback en kijkt naar het eigen handelen, en heeft een duidelijk beeld van de eigen kwaliteiten en beperkingen.